

איש לרעהו

מכון אהבת אמת – המרכז להעמקת ערכי אהבת הזולת

ע"ש ר' צבי יהודה דומוביץ ז"ל – רח' אבן עזרא 2 ירושלים 9242402
טל: 02-5671812 פקס: 077-7671812 דוא"ל: paypal: ahavemet@012.net.il

לקט אמרות חז"ל
רעיונות, עובדות
והנהגות מגדולי
ישראל,
על מדות טובות
שמביאות לאהבת
הזולת הנלמדות
מפרשת השבוע

ליקוט ועריכת: יצחק בן אהרן
כל הזכויות שמורות למכון אהבת אמת
אסור לחתום, לנצל ולהפיץ בלי רשות בכתב

לזכות
רבי
אברהם
בן ר' יהואל
שיחי
ולכל
משפחתו
הצלחה רבה
ורוב נחת
מכל יוצאי
הלציו

שבת קודש יח סיון תשפ"ה: הדרגת נרות: ירושלים: 7:10 תל-אביב: 7:25 חיפה: 7:18 מוצאי שבת: ירושלים: 8:28 תל-אביב: 8:31 חיפה: 8:33 ר"ת: 9:03

פרשת בהעלותך

עין טובה

לחפץ בטובתו של חברו ולשמוח בה!

נלמד מהפסוק: "ויאמר לו משה המקנא אתה לי ומי יתן כל עם ה' נביאים" (פרק יא-כט)

בפסוק זה רואים – לדעת בעל העקדה וה'אור החיים' הק' – את מעלתו הנשגבה של משה רבינו ע"ה, שלא היה בו כל שמץ של קנאה, לא רק כלפי אלו מתלמידיו שיהיו מאוצלים מן הרוח אשר עליו, כמו שאמרו חז"ל "בכל אדם מתקנא חוץ מבנו ותלמידו" (סנהדרין קה:). אלא אפילו אם יתן ה' את רוחו על כל העם ויהיו נביאים, לא מכוחו הוא, אלא בזכות עצמם דבר שמתקנאים בו. אף על פי כן הוא לא יקנא בזה, אלא אדרבה, משתוקק הוא שאכן כך יהיה.

שנה התנא במשנה (אבות פ"ה משנה יט): "כל מי שיש בו שלושה דברים הללו, מתלמידיו של אברהם אבינו. עין טובה ורוח נמוכה ונפש שפלה". ומובא במעם לועז לבאר מדה זו (עפ"י פירוש הרמב"ם והרע"ב) בדברים הבאים:

שיש לו עין טובה ומסתפק במה שיש לו, והמעט שיש לו נדמה לו כהרבה. וכשיש באדם מדה יקרה זו, אינו נותן עיניו בממונם של אחרים, ואינו בא לידי רמיה וגזל, שהכל תלוי בזה. ומדה יקרה זו מצינו באברהם אבינו, שבשעה שהציל את לוט וכבש את המלכים שכבשו את סדום, אמר לו מלך סדום לקחת כל הממון ואברהם סירב ואמר: "אם מחוט ועד שרוך נעל ואם אקח מכל אשר לך" (בראשית יד) אלא החזיר עד הפרוטה האחרונה, ולא נתן עינו בעושר מופלג כזה, אעפ"י שזכה בו בעמלו.

לעומת מדת "עין טובה", ישנה מדת "עין רעה". וכנגדן מצינו מדות "לב טוב" ו"לב רע" מה ההבדל בין לב טוב לעין טובה ובין לב רע לעין רעה? הביא הגר"א דסלר זצ"ל (בספרו מכתב מאלהו ח"ד) את פירושו של המהר"ל מפראג זצ"ל, שמי שיש לו לב טוב, אמונם חפץ הוא שיהיה טוב לחברו, ואולם מי שיש לו עין טובה מוסיף לרצות שיהיה לחברו יותר טוב ועוד יותר טוב, כך עד לשלימות הטוב ואינו שבע רצון עד שיראה אצלו בחוש, כל הטוב ממש.

וכן להיפך: מי שיש לו לב רע, חפץ שיהיה רע לחברו, ואולם מי שיש לו עין רעה אינו יכול לסבול אפילו נקודה קטנה של טוב שיש לחברו. כי עינו צרה בו והוא תאב לראות בו בחוש את שלימות הרעה. עכ"ד.

"כ"ק האדמו"ר מגור (בעל האמרי אמת) אמר (בדרשת ר"ה תרס"ז): כפי מה שאדם מביט על חברו בעין טובה, כך הקב"ה משגיח עליו בעין טובה, שנאמר "ה' צילך". וכך אמר **"כ"ק האדמו"ר מגור בעל החידושי הרי"ם**, שאין הכוונה דוקא בעין טובה לגבי רכושו של חברו, אלא אפילו בתורה, שלא להיות צר עין על שחברו יותר חסיד או יותר למדן ממנו...

"מי יתן ויבואו כל הישיבות לבני ברק"...

סיפר הגרי"ש כהנמן זצ"ל: "בוקר אחד, בחורף תש"ז, נכנס אלי במפתיע בעל החזון איש. הוא סיפר לי שהגאון רבי אייזיק שר זצ"ל שאלו היכן להקים מחדש את ישיבת סלבודקה שחרבה בליטא, הוא, החזון"א, הצביע על בני ברק כמקום מתאים, אך רבי אייזיק חשש שמא יתפרש הדבר כאילו הוא בא בגבולה של ישיבת פוניבז' וחושש אלי יגרום בצעו זה לחלישות הדעת...

עניתי מיד לחזון"א: "אדרבה, הלואי תבואנה כל הישיבות לבני ברק, ותהפוך ל"מקום תורה", מי יתן והיה"..." באותו רגע חיד החזון"א ואמר: "הגדתי מראש לרבי אייזיק, שבוודאי ככה ישיב לי הרב דפוניבז'..." **הרב מפוניבז'**

להנות ממה שהשני מתכבד...

פעם שמע הגאון רבי שמואל רוזנבסקי זצ"ל שני תלמידי חכמים הדנים ביניהם שלכאורה יש לכוף על נתינת כבוד אחד לשני, משום ש"זה נהנה וזה לא חסר". וכן מצד ש"כופין על מדת סדום"...

הגיב על כך רבי שמואל ושאלם תוך כדי דיבור: "מדוע זה נהנה וזה לא חסר, הרי יש כאן זה נהנה וזה נהנה"!! **ראש הישיבה**

להזהר מצרות עין...

פעם כאשר רבתה הצפיפות בישיבת פוניבז', ביקשו כמה בחורים חדשים להוסיף ספסלים בבית המדרש כדי שיהיה להם מקום לשבת. אך כמה מהוותיקים התנגדו בטענה כי גם כך מאוד צפוף בין הספסלים ואין מקום להוסיף עוד.

הוכיח אותם רבינו הגר"א מ שך זצ"ל בשיחתו והביא את המחלוקת שהיתה בין קין והבל על החלוקה בעולם בין שניהם וכידוע לא הגיעו לידי הסכמה. וזעק הרב שך: ראו לאיזה השחתה יכול אדם להגיע אף שיש לו את כל העולם, לא יכל לסבול שהשני עומד על פיסת אדמה קטנה מנכסיו. והפטיר הרב שך: מי שלא נותן לבחורים צעירים לשבת הרי זה כמו המעשה של קין והבל...

מסוד חכמים

"טוב עין הוא יבורך"...

כשכיהן הגה"צ רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל כמשגיח בישיבה, ניגש אליו אחד התלמידים ושאלו: האם יכול לנסוע למירון בל"ג בעומר? התעניין המשגיח על מטרת נסיעתו והלה השיב שכך נוהגים במשפחתו לנסוע ולהתפלל ביומא דהילולא דרשב"י, ומזה מתברכת כל השנה כולה!

אמר לו המשגיח: אם מטרתך להתברך, הלא יש לנו פסוק מפורש המבטיח ברכה: "טוב עין הוא יבורך", נהג בעין טובה ותזכה להתברך. **עבדא דקוב"ה**

הרב נפתלי אלימלך בן שרה: ב"ה יש שיפור בבריאות אך עדיין צריך תפילות לרפוא"ש, יש"כ

הבוטח בה' שיספק לו כל צרכו, הריהו שמה בחלקו ואינו דואג דאגת המחר !

נלמד, בדרך רמז, מהפסוק: "שטו העם ולקטו וטחנו ברחיים, או דכו במדוכה" (פרק יא-ח)

ומובא בזוהר הק': "שטו העם ולקטו" - "שטיא הוא דא" כלומר: שוטים הם אלו שהשתטחו על הארץ ללקוט את המן, שכן מה ששיך ומיועד לאדם, יבוא לו בנקל עד שלא יצטרך אפילו להתכופף... (הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל - חכמת חיים).

בעין זה רמז כ"ק האדמו"ר רמ"מ מקוצק זצ"ל בלשון המשנה (ב"מ י'): "ראה את המציאה ונפל עליה ובא אחר והחזיק בה, זה שהחזיק בה, זכה בה". שכן מי "שמשטתה" ומפיל עצמו על המציאה, הרי עושה זאת מתוך חוסר אמונתו ובטחונו בהש"ת. שהרי מה שבאמת צריך להגיע לו משמים, מגיע אליו באופן מכובד, ולכן רק מי שהחזיק בה זכה בה.

רבינו בחיי ז"ל (בשלח) ביאר את ענין ירידת המן, מדוע לא היה יורד להם ביחד לחודש אחד או לשני חודשים אלא דבר יום ביומו. אלא כדי להרגיל את טבעם במדריגת הבטחון ושיהיו עיניהם תלויות בכל יום ויום לאביהם שבשמים, וכדי לבחון את ליבם לראות אם יתרחקו אחר מדותיו של הקב"ה.

עוד כתב רבינו בחיי שכל עניני ישראל ומקריהם במדבר, הכל היה נסיון גמור כדי לקבוע בנפשותם מדת הבטחון שהוא שורש האמונה כדי שיהיו ראויים לקבל את התורה. נמצא שמדת הבטחון הוא עיקר גדול ויסוד התורה והמצוות.

בפרשת בשלח כתוב שה' ציוה להניח מלא העומר מן "למשמרת לדורותיכם" (שמות טז-לב). מדוע נצטוו ישראל לשמור ממנו לדורות? ביאר **המלבי"ם** זצ"ל ללמדנו שאין ענין המן נוהג רק במדבר אלא קיים ונוהג לדורות. שכל מי שינזר מעניני העולם, אל התורה ועבודת ה', יזמין לו הש"ת לחם חוקו בלא עמל ויגיעה ויהיה מאוכלי המן.

וכמו שקיבל משה רבינו את התורה וניתנה פרנסתו בדרך נס שנתעשר מפסולתן של לוחות, [וכן כל שבט לוי], כך כל העוסק בתורה ופורש מעניני העולם, מזמין לו הש"ת פרנסתו. הוא שנאמר "למשמרת לדורותיכם" שענין המן נוהג לדורות. עכ"ד.

ידועים דברי חז"ל במדרש על ירמיה הנביא שהוכיח את העם, מפני מה אינכם עוסקים בתורה, ואמרו לו, אם אנו עוסקים בתורה במה נתפרנס? ואז הוציא להם ירמיה את צינצנת המן ואמר להם: כמו שאבותיכם היו עוסקים בתורה ונתפרנסו בלחם מן השמים, אף אתם עסקו בתורה והקב"ה יפרנס אתכם.

וצריך להבין: איך ציווה עליהם שלא יעסקו כלל לפרנסתם, והרי אמרו חז"ל (אבות ב-ב) "כל תורה שאין עמה מלאכה סופה בטילה וגורמת עוון". וכבר נאמר "וברכך בכל אשר תעשה" שצריך לעשות השתדלות מסויימת של עשיה ואז תבוא הברכה וכפי שגם מצינו במן, שהיו צריכים לצאת כל בוקר וללקוט אותו.

אלא כך ביאורם של דברים: באמת ירמיה לא שאלם "למה אתם מבטלים תורה", אלא שאלם "מפני מה אין אתם עוסקים בתורה". כלומר: מדוע אינכם לומדים תורה כלל? ועל כך השיבוהו שאינם יכולים ללמוד משום עסק הפרנסה. על זה הראה להם את צנצנת המן ללמדם מאופן ירידת המן מן השמים שהיה בשלוש דרגות [צדיקים, בינונים, ורשעים], שהיו תלויות בדרגות בטחונו של האדם, ולפי מדת התמסרותו ללימוד התורה, כך גם לפי מדת בטחונום וקביעת עתותיהם לתורה, יספיק להם עסק פרנסתם.

הסבא מנובהרדוק היה רגיל לומר שהנהגת בני אדם בענין ההשתדלות והבטחון הוא פלא, שהרי ההשתדלות היתירה היא קלה ככתוב "בזיעת אפיק תאכל לחם" ואילו על הבטחון בהש"ת מפורש ברכה: "ברוך הגבר אשר יבטח בה'", וא"כ היאך יתכן שבדבר שכתוב בו קללה רצים אחריו בני אדם. מדוע שלא ירצו, לכל הפחות באותה מדה, גם אחרי הבטחון שנאמר בו הברכה?!

בטחון בעיווי ה' בלבד...

מסופר על הגרי"ל דיסקין זצ"ל שכאשר היה פעם חולה, ציוה עליו הרופא לעשות דיאטה קפדנית להזהר מאוד לא לאכול מאכלים קשים וכבדים לעיכול. עפ"י פקודת הרופא, לא הגישו לו בשבת את מנת החמין (טשולנט) שהיה רגיל בה. אולם הגרי"ל ביקש בכ"ז שיגישו לו את החמין, באומרו שמאכלי שבת לא מזיקים. ואכן, הוא אכל וב"ה לא נזוק.

והנה כאשר הגיעה השבת הבאה, הגישו לו מראש את מנת החמין. אך הפעם סירב לאכול ונימוקו עמו: "לפני שבוע, בשבת שעברה, בטחתי בה' שמאכלי השבת לא יזיקו לי. אבל השבת הזו הרי עלול להתערב בי גם תחושת בטחון הנובעת מכך שלפני שבוע לא הזיקה לי אכילת החמין, וממילא ברגע שהבטחון שלי איננו אך ורק בהש"ת מחוייב אני לחשוש לדברי הרופא. **תפארת שמשון**

"מכין מזון לכל בריותיו"...

נכנס יהודי אל כ"ק האדמו"ר מו"ז/ניץ רבי משה הגר זצ"ל (בעל הישועות משה) כשצער ודאגה נסוכות על פניו. האיש נאנח אנחה גדולה ומרה ויספר לרבי צרותיו: "פיטרו אותי מעבודתי ועכשיו אין לי כל מקור פרנסה, ומה יהא עלי ועל בני ביתי?"

הרגיע אותו האדמו"ר ואמר לו: "אמנם אותך פיטרו ממשרתך, אך הרי הקב"ה אינו מתפטר ממשרתו ח"ו. הוא חי וקיים לעד ומכיון שהוא הבטיח כי הוא מכין מזון לכל בריותיו אשר ברא והוא זן ומפרנס ומכלכל מקרני ראמים עד ביצי כינים, וודאי שגם אתה נכלל בזה..."

הפטיר האדמו"ר: "אל תחרד ואל תתייאש! עליך להאמין באמונה שלימה שהש"ת המכין מזון לכל בריותיו אשר ברא, יתן גם לך את פרנסתך".

הלמות עמלים - ח"ב

"הבוטח בה' חסד יסובבנהו"...

פעם נכנס הרב מפוניבז' - הגרי"ש כהנמן זצ"ל לחובות גדולים. הנושים דחקו בו לפרוע בדחיפות סכום גדול שקיבל מהם בחלואה וכבר הגיע מועד פרעונו. הוא לא ידע מהיכן יקח לפרוע וביקש ארכה של ימים אחדים. אך העו"ד הנכרי לא הסכים והזהירו שאם לא ישלם מיד, צפוי להסתבך בפלילים.

בדיוק אז התדפק על דלתו של הרב יהודי בלתי מוכר כדי לשוחח על ענין פרטי. לא הועילו הסברים של בני הבית כי הרב טרוד מאוד כרגע ולא יכול להתפנות. אך הלה הפציר עד שקיבלו הרב בפנים מאירות כדרכו.

האיש סיפר: כל ימיו התפרנס כגבאי בבית הכנסת בעירו. ועכשיו קיבל כספי פיצויים מהצבא האמריקני סכום נכבד. ועלה בדעתו שלא טוב עבורו שיחזיק בבית סכום גדול כזה לכן מבקש לתתו פקדון בידי הרב, ויכול הרב להשתמש בנתיים בכסף הזה לצרכי הישיבה. למרבה הפלא, גודל הסכום היה שווה בדיוק לסכום שהרב היה זקוק לו כדי להחזיר את ההלוואה!

הרב מפוניבז'

"מי התיר לך ללוות?..."

פעם הגיע מנהל ת"ת לפני הגאון רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל וסיפר שהמוסד נקלע לקשיים כספיים ולגרעונות גדולים, ושואל: האם ילוה כספים? שאלו רבי בן ציון: האם יש לך מהיכן להחזיר? והשיב בשלילה. שאלו שוב: א"כ על סמך מה אתה לווה. והשיב אני בטוח בהש"ת שימציא לי את הכסף להחזיר...

אמר לו רבי בן ציון: "אשריך שהגעת לכזו דרגת בטחון. אבל אם אתה סומך על ה' שימציא לך כשתצטרך להחזיר תסמוך עליו שימציא לך כשצריך ללוות, כי אם אינך יודע מהיכן תחזיר מי התיר לך ללוות? ואם ח"ו לא ימציא לך הש"ת ממון אז עליך לסגור את התלמוד תורה".

יגילו במלכם

לנהוג כלפי הזולת בשפלות רוח ובענוה!

נלמד מהפסוק: "והאיש משה ענו מאד מכל האדם" (פרק יב-ג).

וכתב השל"ה הק': ראה עד כמה גדול מדת הענוה. הנה משה רבינו ע"ה מבחר הנבראים אדון הנביאים, ולא שבחו הכתוב רק במדת הענוה. וצריך ללכת במדת הענוה עד קצה האחרון, כהא דתנן "מאד מאד הוי שפל רוח". ואמר הכתוב "מכל האדם". והנה ג' ענוים היו: משה ואהרן אמרו "ונחנו מה". אברהם אבינו אמר: "ואנכי עפר ואפר", דוד המלך ע"ה אמר: "ואנכי תולעת". ומשה היה ענוי מכולם, כי אברהם המשיג עצמו לעפר ואפר ודוד לתולעת, אבל משה אמר אין אנחנו כלום. וזה ענוי מכל האדם ראשי תיבות "אברהם דוד משה עכ"ל.

בגמרא (נדרים ט:) סיפר שמעון הצדיק: פעם אחת בא אלי אדם אחד נזיר מן הדרום וראיתיו שהוא יפה עיניים וטוב רואי וקווצותיו סדורות לו תלתלים. אמרתי לו בני, מה ראית להשחית שערך זה הנאה? אמר לי: רועה הייתי לאבא בעירי, והלכתי למלאות מים מן המעיין ונסתכלתי בבואה שלי ופחז עלי יצרי וביקש לטורדני מהעולם... אמרתי לו: רשע! למה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך, במי שעתיד להיות רימה ותולעה? העבודה שאגלחך לשמים מיד עמדתי ונשקתיו על ראשו.

וביאר הגר"י קניבסקי - הסטייפלר זצ"ל (בספרו **ברכת פרץ** - נשא): חז"ל אמנם סיפרו לנו מה הוא אמר ליצה"ר שביקש לטורדו, אבל מה היצה"ר אמר לו? מה הוא רצה ממנו? ואולם אפשר להבין ממה שזעק על היצה"ר "למה אתה מתגאה" וכו' כי היצר הרע ביקש להכשילו בגאוה: היצה"ר אמר לו: יש לך מעלה... והתחיל להבעיר בו גאוה, וגאוה זה "סם המות"!

"אצלינו" - אמר הסטייפלר - "כל ספק ספיקא שנדמה לכן אדם, כשמסתכל בזכוכית מגדלת על עצמו, שיש לו איזושהי מעלה או מדה טובה, כבר כל ברואי עולם לא יכולים לעמוד במה שמגיע לו... הוא מתחיל "להחזיק מעצמו" וזה מה שהורג אותו! [הסטייפלר אמר פעם: יש לפחות עשרת אלפים איש שסבורים על עצמם שהם 'כמעט' רשכבה"ג! ומה שרק "כמעט" זה מפני שהעולם עדיין אין מכירים בכך משום מה]...

ואילו אותו נזיר מהדרום, כשיצה"ר אמר לו, אתה יפה והתחיל להכניס בו גאוה, מיד הוא צעק עליו - על עצמו: "עד מתי אתה מתגאה בעולם שאינו שלך! ועוד פירט לו את האמת: "במי שעתיד להיות רימה ותולעה"... עכ"ד.

מאידך, על סגולתה של הענוה אומרים חז"ל (עירובין נד.): "אם משים אדם עצמו כמדבר זה שהכל דשין בו, תלמודו מתקיים בידו". הוא ששאלו חז"ל (בתחילת פר' בהר) מה ענין שמיטה אצל הר סיני? כי אכן הקשר הוא כשם שנבחר הר סיני שעליו נתן התורה מחמת ענוותנותו לעומת שאר ההרים. כך גם מצות שמיטה דורשת מבעל השדה מדת הענוה.

שכן רק מי שמכיר באפסיות כוחו, שלא כוחו ועוצם ידו הצמיחו פירותיו, אלא מברכת השי"ת, רק הוא מסוגל להוביר שדהו בגבורה כמצות הבורא ולהפקיר שדהו כמדבר שהכל דשין בו.

הגר"מ שכטר שליט"א מביא (בספר **לקט אמרים**) שכפי הענוה והשפלות שבאדם, כן משייר מקום להשראת השכינה. וכל כמה שענוותנותו רבה יותר, כן הוא נעשה כלי גדול יותר להכניס בו אלקותו יתברך.

וכפי שמצינו בחז"ל (אבות דר"נ) שמפליגים בגודל הכנעתו ועוצם ענוותנותו של משה רבינו. ולשם המחשה מביאים אותנו חז"ל להתבונן במצורע. הנה הוא האדם האומלל ביותר עלי אדמות, שכן הוא מנוודה ומרוחק מקרבת בני אדם גם בגשמיות, מחמת שהיא מחלה מדבקת ביותר. וגם ברוחניות כמו שכתוב "בדד ישב"...

ומסיימים חז"ל (שם): "והייתה נפשו של משה נמוכה מהם... [מהמצורעים], ולכן היה משה הכלי הגדול ביותר לקבל אלקותו יתברך יותר מכל האדם אשר על פני האדמה. והוא שקיבל את התורה מפי הגבורה. שהשאר בעצמו חלל הגדול ביותר השייך לילוד אשה.

"איך אוכל לבוא בין הבריות?!"...

ביום הכתרת הגאון מטשיבין - רבי דוב בעריש וויידנפלד זצ"ל לראש ישיבת חיי עולם. נתבקש למסור שיעור כללי בהיכל הישיבה. לקראת המעמד הגדול, שהשתתפו בו רבני ירושלים וציבור עצום, הודבקו מודעות בכל רחבי ירושלים שבישרו על השיעור, ומנסחי המודעה עיטרו את שמו בתוארי כבוד הראויים לו.

והנה למחרת נפקד מקומו של הרב מטשיבין בשעת התפלה בבית המדרש "קהל חסידים", בו היה רגיל להתפלל בקביעות. כשהגיע למחרת לתפלה שאלו רב ביהכנ"ס - **הגר"ל אויערבאך זצ"ל**, מדוע לא הגיע אתמול, ענה לו רבי דוב בהתנצלות: "פשוט התביישתי ללכת ברחוב, אחרי שהדביקו ברחובה של עיר מודעות בהם נכתב עלי תארים מצחיקים כמו רשכבה"ג... ממש חוכא ואיטלולא, איך אוכל לצאת ולבוא בין הבריות?!"

שר התורה

"כי פשעי אני אדע..."

כאשר היה הגה"צ רבי אליהו לופיאן זצ"ל בגיל שמונים ותשע, פירסם מודעה על דלת ישיבתו, כפר חסידים, היה זה ביום ה' טבת תשכ"ה, וכך כתב בה:

"אני מבקש מה'עולם' ומבני הישיבה, בבקשה שלא יעמדו כשאני נכנס לבית המדרש, ויש לי הרבה עגמת נפש מזה, ודוד המלך ע"ה אמר "כי פשעי אני אדע", וקשה, מה הלשון "אני"? אלא הפשט שחטאים של אדם רק הוא יודע והעולם לא יודע את זה, והוא מתבייש מהעולם... ואני רק אומר על עצמי מלים של דוד המלך, כי פשעי אני אדע".

"ומה שאני נותן ברכות, זה רק משום אל תהי ברכת הדיוט קלה בעיניך ולא יותר".

הלמות עמלים

נותן לחם ל"רעבים"...

סיפר פלוני: לפני שנים רבות הגעתי לביתו של רבינו **הגרא"מ שך זצ"ל** להוועץ עמו. היה שם עומס רב של ממתנים. יצא הרב שך אל הממתנים ואמר: חבל לכם להתעכב כאן, אתם יכולים ללכת לרבי חיים קניבסקי, או ללכת לרבי גרשון אדלשטיין שגר כאן ברחוב.

ואכן פניתי לראש הישיבה הגאון רבי גרשון אדלשטיין זצ"ל להתייעץ עמו. הגיעו עמדי מספר ממתנים. ואולם רבי גרשון בגודל ענוותנותו לא הבין מה רוצים ממנו ולמה הגענו. הסברנו כי הרב שך שלח אותנו אליו. הדבר היחיד שהתקבל על דעתו שאם הרב שך שלחם אליו, כנראה משום שהם רעבים... על כן החליט מיד לטרוח ולשרת אותנו והביא לנו לחם ומרגרינה להשביע רעבוננו...

הקברניט

"אני לא מתאים ולא ראוי!"

לאחר פטירתם של הגאונים רבי יהודה צדקה זצ"ל ורבי **בן ציון אבא שאול זצ"ל**, נכנסו קבוצה מבחירי אברכי ישיבת פורת יוסף לבקש מהגאון רבי יהודה מועלם זצ"ל שיואל לטול על עצמו את הנהגת הישיבה, היה זה בהמלצת הגאון רבי עובדיה יוסף זצ"ל.

סיפר אחד הנוכחים: רבי יהודה קיבל אותנו בנחת ובחביבות כהרגלו ושאל בנועם: "מה העניין?" החלו האברכים להביע בזירות וברמז את משאלתם. לפתע תפס רבי יהודה במה מדובר. הוא הזדעזע וכל גופו רעד בזעקו: "ככה? אתם מבזים את התורה! אני לא מתאים ואני לא ראוי! אם אתם חושבים שאני צריך להיות ראש ישיבה, תדעו שאתם מבזים את התפקיד המקודש הזה! מה יגידו ברחוב, ישיבת פורת יוסף לא מצאה ראש ישיבה אחר, רק את יהודה מועלם! איזה חילול השם עלה על דעתכם?!" ויהי המקום לחרדת אלוקים.

הלמות עמלים

ומי כעמך ישראל

בין איש לרעהו – סיפורים בני זמננו

מענטש

ירושלים – מוצאי יו"ט ראשון של סוכות, שנת תשע"ה.

השעה: 12:55 בלילה

ארבעה בחורים מיוזעים מגיעים לתחנה. זה עתה סיימו לרקוד ב'שמחת בית השואבה', והם מתעתדים לחזור הביתה – לישון בסוכה. הם מתגוררים בקרית-יערים היא טלזסטון. האוטובוס האחרון יוצא בשעה 01:00, אבל הם – בחורים אחראים – הקדימו בחמש דקות. הדקות חלפו לאט, והרוח נשבה במהירות. אין דבר. אוטוטו תסתיים ההמתנה. אבל זה ממש לא מה שתכננו להם בחברת התחבורה. האוטובוס לא הגיע, וכנראה גם לא חשב להגיע. בצר להם הרימו טלפון לחברת התחבורה, אך כמובן שבשעה כה מאוחרת "מוקדנו סגור כעת"...

אחד הבחורים מציע להתקשר ל...ראש המועצה. בטח יש לו פתרון עבור ארבעה בחורים תקועים בתחנה. מתנהל דיון קטן, האם להתקשר בשעה כזו מאוחרת? ובכלל, מה ראש מועצה ואפילו ראש ממשלה יכול לסייע בשעה מאוחרת זו?

אדהכי והכי צלצל כבר הפלאפון של ר' אברהם רוזנטל זכרנו לברכה (נפטר בר"ח כסלו תשע"ט). הוא הרים עם הצלצול הראשון, שמע את המקרה ושאל: "כמה אתם?" – ארבעה. "נו, אז מה הבעיה? תיקחו מוניית. תעצרו ליד הבית שלי ואני אשלם – אבל אל תשכחו לבקש קבלה. אחרי החג כבר אסתדר עם החברה". תמצאו לנו עוד מענטש שכזה!

להלן מתוך סיפורי מכרים:

"אני נזכר באירוע שהתרחש לפני שנים. עבדנו בחינוך עם נער מסוים, אשר עקב קורותיו הסתבך מול רשויות הצבא. הוא עמד לפני גיוס, אך עוד לפני הגיוס תכננו לשבץ אותו במסגרת שאיננה מתאימה עבורו.

מה עושים? מצב מורכב – אך לא עבור רבי אברהם: תפס ידיים ורגליים, ונסע לכנסת. נכנס למבנה ו"התנחל" שם... הודיע שהוא לא עוזב את השטח עד שלא ימצא פתרון.

במשך שעות ארוכות עבד ופעל להגיע למי שבידו האפשרות לפתור את הפלונטר, ואכן לאחר מאמצים מרובים נמצאה הדרך. העניין נפתר בצורה הטובה ביותר, וכל זה לא היה מתרחש ללא המסירות וההקרבה שלו. ללא שהוא יחליט שהוא לא חושב כלל על עצמו ועל כבודו, אלא רק על פתרון הבעיה שניצבת מול פתחו!"

הסיפור הבא שהגיע למשפחה הוא הקטן ביותר – אך אם תמצי לומר הוא הגדול ביותר:

"זכיתי להכיר קצת את הרב רוזנטל זצ"ל, וראיתי שבלב שלו היה רק צרכי ציבור באמונה לשם שמים, לא בשביל שום דבר, לא כבוד לא שררה ולא להתפאר.

"נוכחתי כמה פעמים כאשר אנשים צעקו עליו, אך הוא נשאר שליו, ענה ברוגע ובענייניות. לא לקח אישית את הדברים – כאילו לא פגעו בכבוד שלו. ומדוע? משום שהוא כלל לא ראה את תפקידו כקדרום לחפור בו כבוד.

כך הוא גם עזר לכל אחד בפשטות. כאשר ביקש להביא לו ממחלקת גביה טפסים עבור הנחות בארנונה, היה זה עבור מישוהו ש"ביקש ממנו". כביכול הוא נער שליחויות ולא ראש מועצה!...

"לקראת חג הסוכות של אחת השנים נפלתי למשכב. בכל יום שחלף קיוויתי שארגיש יותר טוב ואוכל כבר לצאת לרכוש ד' מינים. בסופו של דבר מצאתי את עצמי בערב החג בלי מינים. מה עושים? מתקשרים לרבי אברהם... בתוך זמן קצר נחת אצלי סט מהודר – ואני יודע מה זה מהודר!...

אבל למה כשאין ד' מינים מתקשרים דווקא לרבי אברהם? בגלל שהוא אף פעם לא זוכר שעזר לך, שאתה חייב לו. לכן כיף לבקש ממנו טובות.

אחרי החג אני פוגש אותו ומודה לו על הסט. הוא מסתכל עלי ואומר: אנחנו כבר אחרי סוכות – עוד מעט חנוכה! אני מזכיר לו את הסט שהוא שלח אלי בלחץ של ערב החג. והוא – לא זוכר, או עושה עצמו לא זוכר...

היה זה לפני שנים – מספרת משפחת ג. שנים ספורות לאחר שעלינו לארץ ישראל והתיישבנו בקריה.

כמה צעירים עשו לעצמם "מנהג" לשחק כדורגל ברחבת הכניסה לטלזסטון, היכן שכיום ממוקם כיכר הכניסה לקריה [ואשר עתיד להיקרא ע"ש רבי אברהם רוזנטל זכרנו לברכה]. כמו תמיד היה המשחק מלווה בחבטות, צעקות וכו' והתופעה הזו הפריעה לנו מאוד לישון!

אם זה היה קורה בשעה נורמלית זה סיפור אחד, אבל זה היה קורה בסביבות 01:30 בלילה!

דיברנו איתם. ביקשנו, התחנונו, אך לשווא. אין עם מי לדבר. לפני הפנייה למשטרה, פנינו לרבי אברהם זצ"ל. "אין בעיה" הוא אמר "בפעם הבאה פשוט תתקשר אלי!"

בטח. הסיפור אבל מתרחש באחד וחצי בלילה!

והוא בשלו: "לא משנה מת, ובאיזו שעה – פשוט תתקשר אלי". חלפו ימים ספורים והצעירים חזרו לשחק מתחת לבית. נזכרתי במה שהבטיח לי רבי אברהם ומיד התקשרתי אליו. אני נורא מצטער שאני מתקשר באמצע הלילה – אבל כך ביקשת!

"זה בסדר גמור" הרגיע "אני מיד מטפל".

חולפות דקות ספורות ואני רואה מחלון ביתי איך שהוא מגיע למקום. ניגש לצעירים, מדבר איתם והם מקשיבים לו.

עד מהרה עזבו הצעירים את המקום – ולא חזרו עד עצם היום הזה! [היום הם כבר לא צעירים!]

וכמה אנחנו ניסינו לדבר איתם ולא שמעו. כמה ניסנו לשכנע ולא הקשיבו. והוא ככה, מתעקש להגיע למקום באמצע הלילה. שמח לעזור – ואכן מצליח לעזור!

פלא שעל מצבתו הוטבעו המילים "מיחידי הדור בהטבה לזולת" – --

היית מעורב בסיפור שקשור לבין אדם לחבירו? שמעת ממקור ראשון? ספר לנו עכשיו! פקס: 077-7671812 דוא"ל: ahavemet@012.net.il

קוראים יקרים: אנא אפשרו לנו להמשיך ולהגביר את הפצת המידות הטובות בעם ישראל לתרומות: 05671812-02 0542538581 אפשר לתרום גם בכרטיס אשראי